

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 45.

Z KRAKOWA DNIA 4 CZERWCA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 27 Maia.

N. Cesarz Rosyjski wczoray o godzinie 11 przed południem, a N. Król Pruski o godzinie 2 z północy opuścili stolicę tuteyszą: N. Cesarz Rosyjski udał się tymczasowo do Monachium, a N. Król Pruski do Berlina.

NN. Cesarstwo nasi wyiechali dziś rano do Monachium i Augsburga, z kąd N. Cesarzowa przez Neuburg nad Dunajem zamysła na d. 8 Czerwca do Wiednia powrócić.

Ostatnia kolónna idącego przez Galicyą Ces. Rosyjskiego korpusu pod rozkazami Jen. Hr. Langerona, przybyła d. 3 b. m. do Lwowa. Cały zaś korpus składa się podług rozpisanego kwaterunku z 151 officerow sztabowych, a 1766 niższych i 82,396 podofficerow i żołnierzy, ogółem z 84,334 ludzi i 26,000 koni.

Arcy Xże Jan uroczyście wiechał d. 14 b. m. popołudniu do Medyolanu; J. Cesarzowiczowska Mość iechał w powozie, mając obok siebie Feldmarszałka Hr. Bellegarde. Przodem iechał pułk huzarow Frimonta, a powoz otaczała straż hono-

rowa z celnieyszey Medyolańskiej szlachty złożona. Radosne okrzyki wszędzie słyszeć się dały, a ulice, przez które Arcy Xże Jmć iechał, były wspaniale przyozdobione. Wsiadł do pałacu rządowego, gdzie celnieysza szlachta czekała na niego i powitała go. W wieczor znaydował się J. Cesarzowiczowska Mość na teatrze della Scala, który wspaniale był oświecony i widzami aż do natłoku napelniony.

Doniesienie od woyska.

Z główney kwatery woyska przeciw Neapolowi działającego nadeszły do d. 13 b. m. takie doniesienia:

Wszystko, co Feld. por. Baron Bianchi od stanowiącey bitwy pod Tolentino mógł przedsięwziąć, składa się z nieustającego ścigania nieprzyaciela i pobočných śpiesznych pochodow, dla zabronienia usadowienia się w przygotowanych stanowiskach nad Tronto i Pescara. Pochody te były nietylko dla tego trudne, że woyska musiały w ustawicznym bydz ruchu, ale więcey ieszcze dla złych drog przez gory, które wybierać, a często robić wypadalo. Kolónny przewyciężyły jednak wszystkie te trudności z naychwa-

lebniejszą gorliwością. Król Neapolitański nie mógł nigdzie znaleźć spoczynku; wojsko jego zagrożane z boków, a z tyłu ustawicznie napastowane, musiało odstąpić miejscowych korzyści i uchodzić spieszno dla uratowania się. Nie ma żadnej wątpliwości, iż ustęp jego aż do 13 Maia przyprawił go o stratę przeszło połowy wojska.

Feld. por. Mohr, któremu polecone zostało bezpośrednio ściganie nieprzyjaciela nad brzegami morskimi, przeszedł d. 8 za Tronto, a d. 12 przednia jego straż doszła do Popoli. W przeciągu tej drogi zabrał rzeźony Jenerał w różnych potyczkach przeszło 1500 jeńców. Rotmistrz Souvent, od huzarów Xcia Rejenta Angielskiego, uderzył pod Morano na nieprzyjaciela, zabrał 200 jeńców, a w Giulianuova znaczną liczbę amunicyynych i lazaretowych wozów, tudzież wyładowany dla Ankony z żywnością statek z całą jego załogą.

Jenerał Senizzer opasał d. 12 b. m. Pescara. Jenerał Eckardt pociągnął z swoją kolumną przez niepraktykowane dotąd przez żadne wojsko góry przez Annatrice do Aquila, gdzie stanął d. 9; ztamtąd d. 10 postąpił do Naveli, a d. 11 do Popoli i Sulmona. Major Flette z swoim oddziałem stanowił jego przednią straż. Na tej drodze utracił znowu nieprzyjaciel 500 ludzi.

Feld. por. Bianchi przybył z główną swoją siłą, która szła przez Terni i Rieti, d. 12 do Aquila. Czynność Toskańskiego Kapitana od inżynierów Raineri i kompanii pionierów Kapitana Kökle, która uczyniła już w bitwie d. 2 i 3 ważne przysługi, sprawiła, że ta kolumna siedm mil drogi, na której dla przeprawy potrzeba było skały prochem wysadzać, w tak krot-

kim czasie ubiegła.

Feldm. por. Hr. Nugent ściągnął tymczasem wszystkie siły pod Rzymem do kupy, i postąpił drogą od Valmentone do Leprano, gdzie oddział nieprzyjacielskiego wojska zdawał się chcieć uśadowić. Uderzył na niego, wyparł go z Leprano i zabrał wiele jeńców. Nieprzyjaciel spalił most i cofnął się do St. Germano. Dowodzący tu Neapolitański Jenerał Manthes, niegdyś chłosta kalabrii, popełnił wielkie okrucieństwa przeciw mieszkańcom tych miejsc, które się za nami oświadczyły i zdrożnościom jego wojsk się opierały.

Król Neapolitański z resztą swojego wojska, które nie liczy już iak 12,000 piechoty, a 3000 jazdy, przeciągnął szypkim krokiem w nocy d. 11 około Sulmony. Przegrana bitwa, nadto nagły ustęp, utrata znacznej liczby jeńców, znaczna ucieczka, przyprowadziła go w niedługim czasie do tego stanu, iż nie może się już odważyć na stoczenie jakiegokolwiek bitwy.

Feldm. por. Bianchi połączył teraz całe swoje wojsko; w czasie ostatniego postąpienia naprzód nie poniosł żadnej straty, i ściga nieustannie resztę nieprzyjacielskiego wojska. Hr. Nugent zbliża się do niego z drugiej strony.

Porucznik Lohr, komendant placu w Fermo, dowiedziawszy się d. 9, że 3 nieprzyjacielskie statki powiozły do młyna z Ankony zboże, osadził natychmiast wojskiem dwa będące tam statki, popłynął przeciw nim d. 10, uderzył na nie i przymusił do poddania się. Nieprzyjacielski statek, który przybiegł im napomoc, został także po niejakim odporze do poddania się zmuszony; ale gdy tymczasem 9 innych zbroynych nie-

przyjacielskich statków bieгло mu na od-
siecz, cofnął się Porucznik Lohr wal-
cząc ku swojemu portowi, gdzie wsparty
od Feldm. por. Mohr wszedł z zdoby-
temi statkami, a nieprzyjacielskie statki
ogniem nadbrzeżnych dział odpędzone zo-
stały.

Nadeszła wiadomość, że Francuzka
fregata, która przeznaczoną była przewieść
Matkę Napoleona i Hieronima Bonapar-
tego z Neapolu do Francyi, zabrana
przez Anglików została niedaleko portu
Neapolitańskiego,

Z Londynu d. 19 Maia.

(Z Gazety Berlińskiej Fofsa.)

Ministrowie donieśli wczoray obu
izbom parlamentu, iż rozmaite traktaty,
które z przymierzonemi Mocarstwami za-
warte zostały, a których zatwierdzenie
Lord Arsley d. 12 b. m. z Wiednia przy-
wiozł, będą izbom w poniedziałek u-
dzielone. Traktaty tyczące się posilkow
pieniężnych, będą także udzielone, i we
środek będą celem obrad niższej izby.
Daley donieśli Ministrowie, iż Mocar-
stwa przymierzone nie chcą w żadne u-
kłady z Napoleonem wchodzić, co tak-
że będzie izbom udzielone.

Podług nadeszłych tu dziś naynow-
szych z Bruxelli doniesień, nie zdaie
się byż zamiarem przymierzonych Mo-
carstw rozpocząć pierwey kroki nie-
przyjacielskie, poki znaczna część Ces.
Rossyyskiego woyska nie nadeydzie.
Przez tę zwłokę, dodają też doniesie-
nia, nie poniesie dobra sprawa żadnego
uszczerbku, gdyż woysko Francuzkie
w miarę powiększenia się przez nowy
rekrut, zmniejsza się przez ucieczkę,
gdy tymczasem przymierzone pomna-
ża się codziennie przez nadciąganie zna-
cznych korpusów z wszystkich części

Niemiec.

Odwleczenie rozpoczęcia kroków nie-
przyjacielskich wzbudziło tu chuć zakła-
dów. Niektórzy zakładają się o 25 f.
szt. przeciw 100, że przed Listopadem nie
zacznie się wojna przeciw Francyi.

Postaniec stanu Robinson przybył
tu wczoray z Wiednia. Przez niego na-
deszło tu potwierdzenie wiadomości o
zawartym traktacie między Austryą i
Królem Sycylijskim, mocą którego osta-
tni odzyskuje Neapolitańskie Królestwo.
Wojna Austryi przeciw Miuratowi dużo
się przez to ułatwiła, że plan działań
wojennych ostatniego dostał się Austry-
akom w ręce.

Wczoray przybył tu Dworzanin
Xżny Walii (Małżonki Xcia Rejenta)
z Włoch, z zleceniem najeścia dla niego
w Londynie domu.

Rząd nasz nie daie więcej paszpor-
tow do Francyi.

Xże Rejent dozwolił kompanii rac-
kongrewskich, która, iak wiadomo, wa-
żne pod Lipskiem uczyniła przysługi,
nosić na swey chorągwi napis Lipsko.

Z Hiszpanii donoszą, że d. 14 Kwie-
tnia udał się Król do sądu inkwizycyi,
przejrzał jego kancelarye i więzienia.
Zapewniają, iż Hiszpania 120,000 wo-
yska przeciw Francyi stawia. Zaczęto
iuz nawet urządzać kupy zbroynych o-
chotników. Do Hiszpanii przybywa wie-
le Emigrantów Francuzkich, z których
tworzy się legia. Jenerał Clauzel ma
wiele pracy trzymać miasto Bordeaux
na wodzy. Przed koszarami mu-
siał kazać działa postawić. — Na Tene-
ryffie tak wielka panuje susza, iż wszy-
stkie rośliny wyginęły, i na głód się
zanosi. — Król ogłosił dzień 9 Maia, w
którym Miurat 1808 roku wiele Hisz-

panow rozkazał w Madrycie rozstrzelać, dniem żałoby. — Amerykańskie gazety twierdzą, iż Król Hiszpański ustąpił Ełorydę Anglii.

Na morzu śródziemnem pokazała się Algierska eskadra, składająca się z 4 fregat, 6 korwet, 5 brygow, 40 działowych i 11 bombowych łodzi. Szanuje ona bandery Angielską i Hiszpańską, i zdaie się być przeciw Amerykańskim okrętom przeznaczona.

Mniemają, iż Ministrowie d. 28 Czerwca zawieszają posiedzenia parlamentu.

Z Ameryki powróciło wiele woyska, które wypocząwszy cokolwiek, popłynie znowu do wschodniej Indyi. Gubernator Kanady, Jen. Prevost powrócił także do Anglii.

W sobotę przybył do Londynu przepyszny serwis srebrny i z szlifowanego szkła, który Kże Wellington jako poseł Angielski miał z sobą w Paryżu. Marszałek jego miał go pod swoim dozorem i przywiozł go tu wraz z listem od Caulincourta, w którym ten wyraża największy szacunek dla tego bohatera. Nawet sprzęty i obrazy tego Xcia były troskliwie w skrzyniach upakowane i pod strażą wojskową do najbliższego portu odesłane, zkąd do Anglii odplynęły.

Gdy niedawno była w niższej izbie mowa o zamknięciu portow Francuzkich, rzekł P. Whitbread, że nato nawet cała Angielska siła (nie wystarczy, tak iak nie wystarczała, podług oświadczenia, Lorda Castlereagh, do zamknięcia wyspy Elby i dozwolono z niej Bonapartemu uciec.

Gdy P. Grimshaw w Whitehouse w północnej Irlandyi kazał niedawno pakę bawełny otworzyć, znaleziono w

środku żółwia. Zdawał się być nieżywy, ale gdy go opłukano i na słońcu położono, ożył. Przynajmniey półroka pobawiony był powietrza, żywności i poruszenia, a może i lat dwa, gdyż często tak długo bawełna nie rozpakowana leży.

Z Wasingtonu donoszą, iż Komodor Decatur dowodzić będzie przeznaczoną przeciw Algierowi eskadrą, i banderę swoją zawiesi na okręcie Niepodległy o 74 działach.

Od granic Hiszpańskich d. 6 Maia.

Xże Angoulême, Hr. Damas, &c. znajdują się teraz w Madrycie, gdzie nayuprzeymniey przyiętemi zostali.

Jenerał Castannos mianowany jest dowodcą woyska w Katalonii, które wynosić ma 40,000 ludzi, a Jenerał Freyre drugim dowodcą, Jenerał Odonnel dowodcą woyska w Nawarze, które ma 20,000 ludzi wynosić, Jenerał Palafox dowodca dziesięć tysięcznego korpusu w Saragossie, a Jenerał Blake, dowodcą inżynierow woyska Hiszpańskiego.

Z Gandawy d. 12 Maia.

(Z Gazety Hamburskiej.)

Wicehrabia Chateaubriand, upoważniony Minister N. Króla Francuzkiego przy Dworze Szwedzkim, a teraz tu bawiący, zdał Królowi na radzie stanu, sprawę o terażnieyszem położeniu Francyi, w której mowi: "Jedynie nieszczęście, Nayaśniewszy Panie, które po tylu burzach groziło jeszcze Europie, spełniło się teraz. Monarchowie wysocy W. K. Mci Zprzymierzynicy, mniemali, iż bez szkodliwych skutkow mogą być wspaniałemi względem człowieka, który nie zna wartości szlachetnego postępowania, ani świętości traktatow. Jest to błąd pochodzący z szlachetności charakteru. Prosty i wysoki umysł nie spodziewa się podłości i pod-

stepu; oswobodziciel Paryża, nie znał do-
 brze spustoszyiciela Moskwy. Bonaparte,
 osadzony nieszczęściem pomiędzy brzegami
 Francyi i Włoch, przybył tam iak
 Genserich, gdzie go gniew Boży powołał.
 Przybył tam iako nadzieia występnych
 lub myślących o popełnieniu występów, i
 poszczęściło mu się. Ludzie, których N. Pa-
 nie, obsypał darami, których piersi
 przyozdobił swoimi orderami, całowa-
 li z rana rękę Królewską, a w wieczor ją
 zdradzili. Zresztą, N. Panie, ostatni try-
 umf Bonapartego, który ukończy jego za-
 wod nie jest żadnym cudem. Podobne re-
 wolucye zachodzą często u ludow, które
 przez okropne nieszczęście zostają pod
 wojskowym despotyzmem. Wieleż po-
 dobnych przykładow nie wystawiają dzie-
 ie krajow Barbareskich! Jakże często po-
 kazuje się znowu na granicy pustyni wy-
 gnany bey z Kairu, Algieru i Tunis? Dla
 osiągnięcia najwyższej władzy, może
 być najprościcyszym człowiekiem, byle
 tylko był najgorszym. W nadziei łupu
 łączą się z nim kupy milicyi; despota w-
 chodzi do stolicy, tryumfuje, potem upa-
 da. Bonaparte wszedł wieczorem taynem
 wniścieniem do pałacu Tuilleries; tak bar-
 dzo polegał na miłości swoich poddanych!
 Kłamstwo jest teraz we Francyi w po-
 rzadku dziennym. Rozsiewają z umysłu
 kłamstwa na kwadrans, na pół dnia, na dzień
 na tydzień służące. Bonaparte ustanowił 7
 wielkich wydziałow policyi, które taką
 samą mają władzę, iak dawniey jeneralna
 dyrekcyja policyi. Wiadomo ieszcze w
 Lyonie, Bordeaux, Medyolanie, Floren-
 cyi, Lizbonie, Hamburgu i Amsterdamie
 czem byli ci obrońcy osobistey wolności.
 W. K. Mość wszystko wstawiał, Bona-
 parte wszystko znowu obalił. Chce on
 cały świat oszukać, lecz w własne wpa-

dnie sidła. Chce zagraniczne Mocarstwo
 ułagodzić zapewnieniem pokoju, a Fran-
 cuzow oszukać słowem wolności. Pokoy
 iego jest wojną, a wolność niewolą. Bo-
 naparte pochlebia sobie, iż jest w Belgii
 lubiony; lecz myli się, jest on tam w o-
 brzydzeniu. Nie ma żadnego z W. K. Mci
 Radcow i Ministrow, którzyby życia swo-
 iego nie poświęcił, dla zapobieżenia w tar-
 ganiu do Francyi. Ale kiedy fakcyje, u-
 ciskające poddanych W. K. Mci rozszerza-
 ją swoje panowanie, a poddani nic nie
 czynią dla oswobodzenia się, tedy nie po-
 dozna odwrócić tego nieszczęścia. Ze re-
 ient i inne dyamenty, iako własność fa-
 mili zabrane przez Burbonow zostały,
 aby niedostały się w ręce nieprzyacielo-
 wi, stało się bardzo rozumnie, ale to za-
 sługuje na naganę, że zostawiono Bona-
 partemu 30 mill. gotowych pieniędzy, a
 42 mill. w papierach. Ci ludzie, którzy
 wzięli się w Bordeaux do oręża przeciw
 corce Ludwika XVI nie mogą się nazwać
 Francuzami. Kule świstały około kobiety,
 około corki dobrego Króla. W samem
 rządzie Bonapartego znajduje się zarod-
 iego zniszczenia. Nadaie teraz dla tego
 wolność, aby ją w czasie przytłumił. Jak
 tylko dopiąłby swoich zamiarow, śmiałby
 się z konstytucyi, którą teraz zaprzysiągł.
 Klub jakobinow w Paryżu korresponduje
 z innemi klubami. Czerwona czapka na-
 uczyła Bonapartego nosić korony; ale przy-
 dasz mu teraz nową koronę? Zapewne
 nie; zawod iego szczęścia już nazawsze
 zginął. Dla Francyi nie ma ratunku iak
 w własnym Królu. Zniknie odurzenie. Sła-
 bość Bonapartego powiększa się w miarę
 wzrastającej potęgi Królewskiej. Podda-
 ni W. K. Mci widzą przepaść, w którą u-
 siłuje ich kilku fakcyonistow wtrącić. Bo-
 naparte błąka się teraz od skały do skały;

rozwiezłość panuje w Paryżu, a nieład po prowincjach. Bonaparte jest już w Miuracie pokonany. Oby Francuzi tak postępowali jak Włochy, &c.

N. Król odebrał wczoraj listy od Xcia Angouleme, który znajduje się teraz w Hiszpanii.

Przybył tu Minister skarbu P. Louis. *Wiadomości z Francyi do 10 Maja z Gazety Berlińskiej Fossa.*

Wyjazd Bonapartego z Paryża odkładany jest od dnia do dnia. Postanowił już nawet rezygnację z ministrów i prezesa rady stanu. W Wersalu kazał znowu urządzić korpus Mameluków. Zresztą pełno w Paryżu wychodzi przeciw niemu paszkwilów, &c. Podczas wystawienia na teatrze Mariusza nie wiele przyklaskiwano stosujące się do niego strofy.

Xciu Berthier zabroniony jest powrót do Francyi.

Bonaparte chciał się także z Oycem S. na pozor pojednać, aby za jego pośrednictwem naprawił domowe swoje stosunki. Lecz wszystkie jego plany i usiłowania upadają jeden po drugim. Według nawet pism Francuzkich i listów panuje we Francyi wielka trwoga, a środki obrony wzbudzają obawę i podają Bonapartego w wątpliwość.

D. 7 (wyraża Monitor) odprawił Bonaparte wielką paradę wojskową, która zaczawszy się po mszy, trwała do godziny 5 popołudniu. Odprawił popis z trzema odwodami dywizyj, i z trzema piechoty i dwiema jazdy pułkami dawnej gwardyi. Podczas całego popisu grała muzyka dla zapalenia żołnierzy, których liczba do 20,000 wynosiła, pieśń Marsylińczyków, pieśń *du départ* i *Veillon, au salut de l'empire*. Po popisie powrócił do pałacu Elizejskiego i miał radę z mini-

strami.

Od 7 b. m. pracuje 600 ludzi około obwarowania Montmartre, a wkrótce powiększyć się ma ich liczba tak w tem iako i w innych miejscach do 10,000. Między Sekwaną i Marną mają także być szanse założone. Inżynierowie mniemają, iż w przypadku potrzeby znaczna część okolic może być wodą zalana. Gdy Bonaparte odwiedził przedmieście S. Antoniego, wyraził nadzieję, iż tą razą nie wniyda cudzoziemcy w granice Francyi, iż na każdy wypadek ma w Paryżu 40,000 karabinów i 1000 officerów w gotowości. Takie same przedsięwzięte są środki w Lyonie. Woyna, którą jesteśmy zagrożeni, rzekł, jest woyną przeciw niepodległości narodowej. Lecz tą razą będziemy łączni z sobą. Zagraniczni doświadczą co zdołać potrafimy, &c. Gwardya Cesarska doprowadzona będzie wkrótce ma do 40,000 ludzi. — Według prywatnych z Paryża listów miał Bonaparte wszystką jazdę z Paryża na granice wyprawić.

Z oświadczenia Ministra woyny okazuje się bojaźń i trwoga. Zawiera one przepis jak mieszkańcy postępować mają przy rozpoczęciu kroków nieprzyjacielskich. „Mają burzyć mosty, psuć drogi, kosztowności swoje i rzeczy w lasach ukrywać, dzwonić na trwogę, zboże zakopać lub zatopić, we wsiach tylko samych starców, &c. zostawić. (Cesarz i dodając na końcu) stanie za pierwszym napadem granic na czele woyska.

W okolic Bazylei przybyło wiele Francuzkiego woyska; podają jego liczbę do 40,000 ludzi. Pod Befort obozuje pod Jeneralem Lecourbe 14 pułków pieszych, a 9 konnych; w Altkirch stoi znaczny park artyleryi i nieco woyska. Do Huning przybyło na osadę wiele nowego woyska.

kilka
wozo
wey,
le m
wew
pisov
lat d

Króla
woys
służ
gdzie
nowa

hatyr
znaki
ry ro
strzel
do #1

skiego
kończ
całą
partel

cenie
łow v
nieda
mi na
pułki

zawie
16 M
2

znie
Bonap
der ni
władz
cych

la, i
większ
wysta
pierais
przesz

zamia
kazu p
oko, i
uderzy
brony

ognia
dzwyc
Boissy
i rewol
aż do
dzie si

kilka oddziałów artyleryi i saperow, 16 wozow kul i oddziały gwardyi narodowej, pomiędzy któremi znajduie się wiele młodych żydow. W Alzacyi i daley wewnątrz Francyi wybrano wszystkie popisow młodzię i niezennych aż do 40 lat do woyska.

Postępek Marszałka Ney względem Króla ściagnął na niego pogardę całego woyska. Zaden korpus nie chciał podnim służyć. O mało nawet w siódem liceum, gdzie ma dwóch swoich synow, ukamienowany nie został.

Gazeta Paryzka przytędza iako bohaterki czyn, iż w Mühlhausen wszystkie znaki orderu Ludwika, które tam Xże Berry rozdał, wladowano w działo i wystrzelono z powodu powrotu Bonapartego do Francyi.

Monitor ogłosil odezwe Króla Pruskiego pod d. 17 Kwietnia; ale opuścił zakończenie: "tak uzbroieni wystapiemy z całą Europą przeciw Napoleonowi Bonapartemu i jego stronnikom."

Gisser Poi w Paryżu, który miał zlecenie od królewskiego rządu stopić wiele orłów woyska Francuzkiego, ukrył je, i oddał niedawno Bonapartemu, który chce nie mi na polu Maiowem niektóre liniowe pułki przyozdobić.

Następny Numer powyższej Gazety zawiera następujące dalsze z Francyi do 16 Maja wiadomości:

Z obcych i Francuzkich pism pokazuje się widocznie, iakkolwiek chciałby Bonaparte to ukryć, że wiele okolic nader niekontente są z jego przywłaszczoney władzy, że znaczna liczba dobrze myślących mieszkańcow pragnie napowrot Króla, i że poznają, iż Bonaparte na największe niebezpieczeństwa całą Francya wystawia. Niezaprzeczoną tę prawdę popieraia następujące zdarzenia: D. 4 b. m. przeszło 200 ludzi zebrato się w jednym zamiastem domu w Bordeaux, gdzie z rozkazu policyi miał na nich oddział woyska oko, i skoro krzyknęli: Niech żyie Król! uderzył na nich. Ludzie wzięli się do obrony kamieniami, żołnierze dali do nich ognia, zabili 2, reszta się rozbiegła. Nadzwyczajny rządowy Kommissarz Hr. Boissy d'Anglas (znany iako republikanin i rewolucyonista) kazał potem oznaymic, iż do każdego skupienia, które nie rozeydzie się na pierwsze wezwanie, da woy-

sko ognia. Prezydent miasta Bordeaux (Xże Gramont) wyda także odezwe do mieszkańcow, ostrzegając ich przeciw niebezpieczeństwom na iego wystawiaia się przez swoje postępowanie, i oraz surowemi środkami z strony zwierzchności zagroził.

Monitor zawiera obszerny rapport Ministra policyi Fouché względem publicznego bezpieczeństwa wewnątrz Francyi; mowi w nim o zdrożnościach i zaburzeniach, które dawnieysi i terażnieysi emigranci podniecaia, a mjanowicie o burzliwych skupieniach w departamentach Gardy (Langwedocyi), Maienny i Loary (Anjou), wyższej Loary (Auvergne). W departamencie zaś Calvados (Normandyi) kobiety zerwały z miejsc publicznych trzech kolorowe chorągwie. W departamencie brzegow północnych (Artezji) zamordowany został prezydent miasta. Nie proponuje on Bonapartemu żadnych nadzwyczajnych środków do poskromienia tych zdrożności, chociaż przed kilku miesiącami karano 4letnim wygnaniem tych, którzy krzyczeli: Niech żyie Cesarz! Umiarkowanie należy zachować, i krzyzacy: Niech żyie Król! mają tylko być zwyyczajną policyyną karą ukaraniem. Na ten rapport postanowił Bonaparte: "W szyscy będący zagranicą Francuzi, wyiawszy zostaiących w służbie Hrabiego Lill (Króla Francuzkiego), mają natychmiast do Francyi powrecić. Francuzi, utrzymuiacy iakiekolwiek związki z Hrabia Lill, mają być przez prokuratorow do sadu pociągnionemi. Ktokolwiek przekonany zostanie, iż zerwał trzech kolorową chorągiew, ma być ukarany. Gminy nie zabraniające podobneyże zdrożności będą podobnież ukarane. Kto inny znak nosi oprócz trzech kolorowey kokardy będzie rocznem więzieniem ukarany. — W samem nawet Paryżu zachodzą często podobneż zaburzenia. Przed kilku dniami gdy Bonaparte znajdował się na teatrze, żądano z wielką wrzawą odspiewania pieśni Henryka IV, i nazajutrz rano zaśpiewano ją pod oknami Tuileries. — Obwarowanie Montmartre, które bez wątpienia przeciw Paryżanom iest wymierzone, wznieca wiele niespokoyności. — W Dijon i Lill wybuchnęły zaburzenia. — Fretaniia nie iest także spokoyna; federacya Jamteysza zdaje się

wcale mieć inny zamiar, niżeli iey znaczą, i okazie się bydz przeciw terazniejszemu rządowi. — Nadzwyczajni rządowi Kommissarze Decoz i Perrin pomarli nagłą śmiercią, którą przypisują nienawiści ludu przeciw ich zleceniu. — Małżonka znanego Jenerała została przed kilku dniami w Tuilleries znieważona i musiała się oddalić.

D. 8 b. m. miał Bonaparte wielką skarbową radę. D. 11 odwiedził powozem dom Inwalidow. Wszyscy inwalidzi stanęli w linii. Ztamąd pojechał konno na pole Marsowe, dla obeyrzenia gmachu na zgromadzenie Maiowe.

D. 14 rano mieszkańcy przedmieścia S. Antoniego zebrali się na rynku tego przedmieścia, a mieszkańcy przedmieścia St. Marceau na placu Austerlitz, gdzie potem połączyli się z pierwszymi, i o godzinie 11 udali się na dziedziniec Tuilleries. Wojskowa muzyka otwierata orszak ten. Przez całą drogę wykrzykiwali za Bonapartem. Gdy na dziedzińcu Tuilleries uszykowali się w porządku do bitwy, wsiadł Bonaparte na konia. Deputowani od nich mieli do niego mowę, którą z wielką uwagą, iako wyrażającą uczucia wiernych iego Paryżanow, zdawał się słuchać. Potem zabrał głos i mowił w tych wyrazach: " Skonfederowani żołnierze przedmieść S. Antoniego i St. Marceau! Powrociłem sam do was, polegając na miłości mieszkańców miast, wieśniakow i żołnierzy moiego woyska. Nie zawiedła mnie nadzieia! Z ukontentowaniem widzę was tu zebranych; przyymię wasze poświęcenie się; dam wam oręż i officerow okrytych chwalebniemi bliznami. Przyzwyczajeni do ciężkich prac, z łatwością dzwigać będzie oręż i znosić woienne trudy. Będę zupełnie o stolicę spokojny, gdyż będziecie iey z narodową gwardyą bronić. Z zaufaniem udam się na granice i tam oczekiwać będę cudzoziemcow. Jeżeli Królowie zechcą na naszą niepodległość uderzyć, przy tak połączonych nateżeniach możemy bydz pewniemi zwycięztwa. Niech żyje naród! niech żyje oycyzna! niech żyje wolność. „ Potem obiechał Bonaparte cwałem szeregi i rozkazał skonfederowanym o kolo siebie przeciągnąć.

Potem odbył popis z liniowemi wojskami. (Tak więc odnawiają się w Paryżu sceny roku 1789 i 1793 w których przedmieścia S. Antoniego i St. Marceau pierwszą grały rolę, a konwencya narodowa i naczelnicy wojskowi hold im oddawali. Wszelako jeżeli podobne sceny powtarzane będą, utracą swoją wartość i moc. Pamiętno z roku 1814 że Bonaparte przebiegał przedmieścia S. Antoniego i St. Marceau i sypał garścią złoto dla mięcia dla siebie i dla państwa.)

Wyrokiem Bonapartego Xże Arcypodskarbi (Lebrun) mianowany jest wielkim mistrzem szkoły głównej na miejscu Fontanes, a Marszałek Soult Jen. majorem na miejscu Berthiera.

Mouitor pod d. 15 zawiera adrese wybiorczego kollegium Sekwany i Oasy: Xże Placentyi (Lebrun miał mowę do Bonapartego, na którą on odpowiedział: " Wszyscy pragniemy pokoju, i iestemy oraz do wojny przygotowanemi. Nigdy nie było w narodzie większey iedności. (?) W przypadku wojny spodziewać się postępow możemy. Znajdujemy się iednak w smutnem położeniu. (!) Oczekuję wiele po patryotyzmie narodu „

Lucyan Bonaparte przybył do Paryża i z wielkimi honorami był przyjęty; wszystkie witaly go władze.

Jenerał Bellard mianowany jest posłem przy Miuracie, a Xże Padwy (Jem. Arrighi) pojechał iako nadzwyczajny kommissarz do Korsyki, po którego poselstwie wiele sobie obiecuia. (Lecz co tam dobrego zrobić może (?))

Paszkwile, &c. ciągle tu latają. Nie dawno przybite zostało na wszystkich rogach ulic następujące uwiadomienie: " Teatr ambioyi na placu Karuzelowym czyli Elizeysko - Burbońskim. Dziś dana będzie pierwszy raz na korzyść ubogiej Korsykańskiej familii tragiczno - heroiczno - komiczna sztuka Cesarz przeciw woli całego świata, z największą teatralną okazałością. Poprzedzi ją scena zabawna: Xiążęta i Xiężniczki niewiedzące o tem, a zakończy widowisko Balet niewolnikow i wniście kozakow. „

DODATEK

DO N^{ro} 45.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 4 CZERWCA 1815 Roku W NIEDZIELĘ.

Z powodu rocznicy Urodzin Jego Cesarzowiczowskiej Mości W. Xcia Konstantego Pawłowicza, odprawiła się w dniu dzisiejszym solenna Wotywa i *Te Deum* w Kościele Archipresbyteralnym Panny Maryi, któremu to nabożeństwu Władze tak Cywilne Departamentowe, iako też W. Pułkownik Cedrowski Komendant woysk Polskich w Departamencie Krakowskim assistowali. — Wieczorem mieszkańcy tego miasta w dowód swych uczuciów ku Osobie, której rocznica Urodzin obchodzoną była, domy swe dobrowolnie oświecili.

Dyrekcya Ministeryi Sprawiedliwości podaje do wiadomości publicznej, iż Rada Najwyższa uwielbiając dobroczynny zamiar ś. p. Jakoba Kirchmaier byłego Kupca w Krakowie, który Testamentem swoim z dnia 3 Marca r. b. dla Instytutu publicznego Archikonfraternii Miłosierdzia i Banku pobożnego w Krakowie w celu pomnożenia funduszu dla wspierania nieszczęśliwych i biednych, Summę 18,000 zł. pol. zapisał, raczyła rzeczony Zapis

przez Uchwałę d. 16 Maia r. b. w skutku Art. 910 Kodexu Cywilnego zatwierdzić, z zachowaniem iednak praw trzeciego.

W Warszawie d. 19 Maia 1815 r.

Wawrzecki.

Langer Sekr. M. S.

Z Manheimu d. 22 Maia.

Xze Schwarzenberg przybył tu d. 16 b. m. i udał się zaraz z Feldm. Bawarskim Xciem Wrede do Nadreńskiego szanцу dla obetyrzenia go.

Zprzymierzone woysko nad wyższym Renem wystawia w tey chwili ogromną siłę. Zapewniają, iż samych woysk Bawarskich iest 52,000, Wirtemberskich 20,000, Badeńskich 12,000, a Heskich 8000. Wszystkie w najlepszym stanie i gotowości do boju.

Z Ces. Rossyjskich woysk, które ciągną nad Ren, przybyła d. 10 pierwszą kolumną, składająca się z 12tey pieszey dywizyi pod rozkazami Jenerala porucznika Woronzow, do NoreMBERGI, a przechodzić tamtędy będzie 100,000 ludzi różney broni.

Następca tronu Bawarskiego opuścił d. 17 b. m. mieszkanie swoje w Salzburgu, i przybył do Monachium. N. Cesarzowa Rossyjska przeniosła się z Król. Bawarską familią do 18 b. m. do letniego zamku Nimfenburg.

Z Bazylei d. 15 Maia.

(Z Wiedeńskiej gazety Dworskiej.)

Jenerał Francuzki Rapp powrócił do Huningi, gdzie ma pozostać. Korpus Jenerała Lecourbe, który do 30,000 ludzi podał, odebrał rozkaz postąpienia z pod Befort pod Huningę, z którego przybyło tam d. 13 b. m. 10,000, tak iż wszystkie wsie około Huningi zapelnione są wojskiem. Jenerał Rapp oświadczył jednak rządowi Bazylejskiemu, iż Francya poty szanować będzie granice Szwaycarskie, poki w nie zprzymierzone wojska nie wkroczą; na owczas wkroczą także zaraz w nie wojska Francuzkie.

Dowodca w Bazylei wydał pod d. 10 b. m. obwieszczenie przeciw rozszerza-

niu czczych i fałszywych wieści.

Stosownie do wydanego przez Szym rozkazu naczelny Wodz Szwaycarski osadzić ma wojskiem Szwaycarskiem ustąpione kantonowi Genewskiemu części Sabaudyi (Carouge i wzgorza Batil.) Dowodca Genewski ma użyć wszystkich sposobow do zabezpieczenia tego miasta. W Ouchy zgromadzaia przeznaczone do służby na jeziorze statki. Zbrojownia z Morges przewieziona zostanie do zamku Chilon lub innego bezpiecznego miejsca. Pułkownik Gady postawi swoje wojska w korzystnym stanowisku, dla zabezpieczenia się od wyższej Burgundy. Gdy wojska Piemontskie opuszczą Carouge, dozwolony im będzie przechod bez broni przez kray Genewski.

Nad brzegami jeziora Neuenburskiego odebrano rozkaz spisania wszystkich na tem jeziorze będących statkow z dołączeniem ich wartości. Zdatny lud do kierowania temi statkami ma także być podany. Toż samo stało się d. 7 b. m. w Hrabstwie Neufszatelskiem.

D O N I E S I E N I A.

Podpisany Nauczyciel języka Francuzkiego upoważniony i examinowany od wysokiego Dozoru Szkół Departamentowych, otwierając szkołę dla dochodzących, w której uczyć będzie czytania, pisania, deklamacyi, ortografii Francuzkiej i języka Francuzkiego, iako też arytmetyki i jeografii w tymże języku, poleca się Przeswietney Publiczności, zapewniając naywiększą pilność. Do tłumaczenia się posiada dostatecznie język Polski. Mieszka w ulicy Zydzowskiej w domu JP. Swobody pod Nr. 398. Szkoła jego zacznie się od d. 6 Czerwca r. b. i codziennie trwać będzie od godziny 8 z rana do południa, a od 2 do 6 popołudniu. — W Krakowie d. 1 Czerwca 1815.

Jan Ch. Rozat.

Pocztamt centralny Krakowski przy zaczenaiącey się prenumeracie półroczney wzywa życzących sobie trzymać Gazety tak zagraniczne, iako i krajowe, ażeby te wcześniej zaprenumerowali, gdyż doświadczenie przekonano, że późne zapisanie nie

tylko spóźniło dochodzenie Gazet zwłaszcza zagranicznych, ale też nie doszły wszystkie Nomera.

Notaryusz Publiczny Powiatu Miechowskiego D. K. podaje do publiczney wiadomości, iż w skutek zalecenia JW. Prezesa Tryb. Cyw. pier. Inst. Dep. Krak. pod d. 20 Marca r. b. pod N. 650 wydanego, różne ruchomości iako to: srebra stołowe, bielizna stołowa, sprzęty różne stolarskie roboty, stołki, stoliki, kommody po s. p. Maryannie z Laskiewiczow pierwszego ślubu Hallerowey, powtornego Kubeckiey przez publiczną Licytacją we dworze wsi Swoyczan w parafii Trzczyca leżącey przez publiczną Licytacją d. 14 Czerwca r. b. zaczawszy od godziny 9 z rana, równie aż do ukończenia w dni następne za gotowe pieniądze sprzedane będą. — Dan w Miechowie d. 30 Maia roku 1815.

Józef Przemyski Notaryusz pub. Pow. Miechowskiego.

Podpisany Komornik do publiczney ninieyszem podaje wiadomości, iż z mocy rezolucyi JW. Prezesa Tryb. Cyw. Dep. tuteyszego w dniu 22 z. m. r. b. do Nru 1306 wydaney, d. 8 i następnych m. b. w Kamienicy przy Rynku pod Nr. 16 stojącey, różne sprzęty domowe, suknie męskie, szkło, fajans, porcellana, miedziane, żelazne i blaszane naczynia, przez publiczną licytacją o godzinach zwyczajnych odbywać się mającą, za gotową srebrną monetę sprzedawane będą. Chęć tychże nabycia mający, w czasie i miejscu oznaczonych się stawia.

Kazimierz Janowski, Kom. Ptu Krak.

Prezydent Muncypalności Miasta Wolnego Handlu Krakowa podaje do publiczney wiadomości, iż licytacja na zadzierżawienie trzechletnie Dobr Miejskich, Dąbie, Piaski i Grzegorzki z Attyencyą, z wyłącznym prawem propinacyi dominikalney, w dniu 23 Czerwca r. b. o godzinie 10 z rana w Biorze Prezydenta odbywać się będzie Dzierżawa tych Dobr zaczyna się od d. 24 Czerwca 1815, a kończyć się będzie z dniem 23 Czerwca 1818. Cena fiskalna roczney dzierżawey stanowi się w kwocie Złp. 17,279 gr. 23 1/2 w Courrant srebrney monecie. Każden licytowania chęć mający ma być zapatrzony w Vadium w kwocie Złp. 1728 iako 10tą część ceny fiskalney wynoszącego. O dalszych warunkach licytacyi można każdego czasu wiadomość zasiągnąć w Kalkulatorze Miejskiej. — W Krakowie d. 1 Czerwca 1815.

Zarzecki.

Rozdrayski, Sekr.

W wsi Bieńczycach z dnia 27 na 28 w nocy ukradziono klacz kasztanowatą, łysą lat siedm i na zadniey lewey nodze nad samym kopytem gruzle mającą, na które uchronuie trochę. Ktoby takową wyszedził nagrodę czer. zł. 2 odbierze, ma się zgłosić do niżej podpisanego zamieszkałego w domu Skarbowym na komorze Wielkiej na Stradomiu.

Józef Bieniecki, właściciel klaczy.

Niżej podpisany Massy Kredalney Andrzeia Szlaskiego Kurator, w skutek zalecenia Trybunału Cyw. I. Inst. Deptu Krak. z d. 12 m. i r. bieżących do L. 1195 następnego uwiadomia wszystkich Wierzycieli wspomnioney Massy Kredalney, iako to:

Zgromadzenie Panien Dominikanek Krakowskich, Karmelitow na Piasku, Norbertanek Krakowskich, a teraz na Zwierzyńcu, XX. Emerytow przy Kościele S. Ducha tu w Krakowie, XX. Plebanow Kościołow farnych w Chechle i Czeladzi, Sukcessorow Rozalii Wielogłowskiej, Jana Barankiewicza i Gaudentego Wilkoszewskiego, Joachima Braciego Tarnowskiego, Zofią z Rejow Szlaska, Agneszkę Barankiewiczowa, Karola Bakiewicza, Jozefa Rupniewskiego i Jozefa Xięskiego; że plan repartycyi teyże samey Massy Kredalney w Kancellaryi Ur. Pisarza Wydziału II. złożony i do przyzrzenia wolnym iest. — Wzywa ich razem, aby w drodze ukończenia pomienioney Kredy, celem przedstawienia i do Protokołu Monitow wniesienia, jeżeli iakie przeciwko planowi repartycyi mieć będą osobiście lub przez swych pełnomocnikow na Kommissyi przed W. Januszewiczem (delegowanym Sędzią w dniu 12tym mies. Czerwca r. b. o godzinie 4 popołudniu prawnie stawili się, z tem uwiadomieniem: że dla obrony niestawiających na koszt tychże Kurator z Urzędu w Osobie Ur. Adama Krzyżanowskiego D. i Profes. Prawa, przy Trybunale Cyw. Patrona, przydanym został, który na niebezpieczeństwo Niestawiających wnioski czynić ma. — Dan w Krakowie d. 20 Maia 1815.

Hiacynt Bienkiewicz.

Komornik Trybunału Cyw. I. Inst. Dep. Krak. uwiadomia, iż d. 21 Czerwca r. b. w godzinach zwyczajnych rannych w domu przy ulicy Swieckiej pod L. 347 w mieszkaniu niżej podpisanego Komornika sprzedana będzie przez publiczną licytacyą za gotową srebrną Courrant monetę Basztarda Warszawska nowa, koloru żółtego, z Walizą i Magazynem u spodu, na dwie osoby, z siedzeniem składanem w przodzie; oprócz poduszki dla Stangreta iak zwykle do miasta, iest ieszcze koziołek odeymowany, przeznaczony w podróż. Nadto inne rozmaite rekwizyta należące do tego gatunku powozu, służące do wygody, lekkości i upiększenia. — Chęć kupienia mający zechcą się w oznaczonym miejscu i czasie zapydować. — W Krakowie d. 27 Maia 1815.

Jan Nepomucen Franki, Komornik T. C. P. J. D. Kr.

Kamienica w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej narożna pod Nr. 377 sytuowana, w połowie iedney do małoletnich, po niegdy JW. Hyacyncie Bzowskim pozostałych, a w drugiej do Małżonki tegoż, teraz JW. Salomei Gostkowskiej należąca, przez publiczną licytacyą w ślad uchwały Rady Familii pod d. 1 Kwietnia r. b. w Sądzie Pokoju Powiatu i Miasta Krakowa odbytey, przez Wys. Trybunał Cyw. Krak. w d. 8 m. i r. tegoż potwierdzoney, sprzedana zostanie. — Przygotowawcza Licytacya przed podpisanym Pisarzem Aktowym, iako do teyże rezolucyą Tryb. powyżey wymienioną delegowanym, nastąpi w Kancellaryi Jego w Rynku pod Nr. 456 będącey, w dniu 16 Czerwca r. b. i pierwsze wywołanie zacznie się od summy szacunkowey, przez w sztuce biegłego przysięgłego ustanowioney 29,677 złp. w monęcie srebrney Courrant wynoszącey, za świadectwem złożonego Aktu Detaxacyi w tych dniach dokonanego. — Warunki Uchwały Rady Familii wskazane są: 1) Aby Licytant rotą część szacunku, to iest złp. 2967 gr. 21 titulo vadii przed rozpoczęciem się licytacyi złożył. — 2) Aby resztującą szacunkową ilość w 4ch tygodniach po licytacyi stanowiącey na ręce JW. Salomei z Zawadzkiej Gostkowskiej pod nieważnością kupna i stratą vadii złożył. — Licytować chcący, zechcą się stawić w czasie i w miejscu oznaczonym. — W Krakowie d. 5 Maia 1815.

Wojciech Olearski, Not. Dep. Krakowskiego.

Prezydent Muncypalności Miasta W. H. Krakowa podaje do publiczney wiadomości, iż oświecenie Łatarń publicznych w Mieście Krakowie na Miesiące Zimowe, od d. 1 Października 1815, aż do d. 30 Kwietnia 1816 przez Licytacyą w Biórach Prezydenta Muncypalności, d. 7 Miesiąca następującego Czerwca od godziny 9 zrana odbywać się mającą, naymniey żądającemu w Arendę wypuszczone zostanie, a chcący nabyć takowey Entrepryzy, Vadium 2000 złp. na ręce Kommissyi Licytacyyney złożyć winien będzie. O dalszych kondycyach zas, można w Kalkulaturze Mieyskiej zaciągnąć wiadomość. — W Krakowie d. 20 Maia 1815.

Zarzecki.